

HELYI FELNŐTTKÉPZÉSI POLITIKA II

**POLITIKAI
AJÁNLÁSOK**

Stratégiai útmutató a fenntartható, inkluzív és tanulóorientált helyi kormányzáshoz

A Politikai ajánlások című dokumentum a LEAP 2 projekt eredményeként jött létre – nem csupán a megállapítások összefoglalásaként, hanem stratégiai útmutatóként azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a fenntarthatóság, az egész életen át tartó tanulás és a helyi kormányzás komplex metszéspontjában navigálnak. A projekt során azonosított kollektív betekintéseket és gyakorlati kihívásokat felhasználva egy sor megvalósítható javaslatot fogalmaz meg a közszféra döntéshozói számára.

A tanuló városok víziójára és a zöld átállás sürgető igényeire épülő dokumentum közvetlenül a kis- és közepes méretű önkormányzatok valós helyzetét tárgyalja – azokat, amelyek gyakran viselik a közszolgáltatások és az oktatáspolitiká megvalósításának felelősségét, ugyanakkor ezt korlátozott erőforrásokkal és összetett társadalmi-gazdasági viszonyok között teszik.

Ezek az ajánlások a nulláról épülnek fel – a LEAP 2 folyamatban részt vevő oktatók, civil szereplők és önkormányzati tisztviselők véleménye alapján –, és tükrözik a mikro-tanulási anyagok kísérleti bevezetése, valamint az UNESCO Tanuló Városok esettanulmányainak elemzése során szerzett tapasztalatokat.

A dokumentum több kulcsfontosságú politikai terület köré szerveződik: az önkormányzati ökoszisztémák felkészítése az egész életen át tartó tanulás befogadására; a polgárok és a köztisztviselők zöld és fenntarthatósági kompetenciáinak fejlesztésének támogatása; a közösségi alapú oktatási rendszerek megerősítése; valamint az együttműködés és az innováció kultúrájának előmozdítása.

Ezeket az ajánlásokat egyedülállóvá teszi kettős összehangoltságuk: egyrészt támogatják olyan átfogó nemzetközi célok helyi megvalósítását, mint az Európai Zöld Megállapodás, az ENSZ fenntartható fejlődési céljai és az Agenda 2030; másrészt kézzelfogható kiindulási pontokat kínálnak a helyi cselekvéshez.

Egy olyan korban, amikor az önkormányzatoktól elvárják, hogy rugalmasabbak, inkluzívabbak és környezetvédelmi szempontból felelősségteljesebbek legyenek, ezek a politikai iránymutatások a változás tervrajzának szolgálnak. Arra ösztönzik a helyi önkormányzatokat, hogy proaktív, oktatási és részvételi szerepet vállaljanak a fenntartható jövő alakításában – nem egyedül dolgozva, hanem a kölcsönös tanulás és a megosztott felelősség hálózatain keresztül.

Mindenekelőtt ez a dokumentum arra szólít fel, hogy a helyi intézményeket felruházzuk azokkal a politikai eszközökkel, partnerségekkel és politikai elképzelésekkel, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a településeket zöld tanuló közösségekké alakítsuk át – ahol minden polgárnak lehetősége van tanulni, hozzájárulni és boldogulni.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Összefoglaló	04
2. Kontextus és politikai relevancia	06
3. A politikai hiányosság: mit tanultunk a WP2-ből.....	08
4. A zöld egész életen át tartó tanulás érdekében a helyi önkormányzatok felhatalmazása	10
5. A rendszerszintű változás politikai eszközei.....	12
6. Intézményi támogatás és erőforrás-mobilizálás.....	14
7. A hatások mérése és a bevált gyakorlatok kiterjesztése	17

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

1. ÖSSZEFOGLALÓ

Ez a dokumentum egy sor politikai ajánlást tartalmaz, amelyek célja a kis- és közepes méretű önkormányzatok támogatása a zöld kompetenciák és az egész életen át tartó tanulás beépítésében a helyi kormányzásba. Ez a LEAP 2 projekt egyik legfontosabb eredménye, amely a fenntarthatósági oktatás, az inkluzív tanulás és a közösségi részvétel elveinek lokalizálására összpontosított a zöld átállás kontextusában.

A LEAP 2 hat európai ország hét szervezetének projekt tapasztalataira épül. Ez tükrözi a meglévő európai és globális kereteket – beleértve az Európai Zöld Megállapodást, az ENSZ fenntartható fejlesztési céljait (SDG-k), az UNESCO tanuló városok modelljét és a GreenComp keretrendszert –, hogy bemutassa: a helyi cselekvés elengedhetetlen a rendszerszintű változáshoz.

A szakpolitikai ajánlások közvetlenül a WP2 munkacsomagban végzett korábbi igényelemzésből és esettanulmányokból származnak, amelyek azonosították a kis önkormányzatok előtt álló akadályokat: a felelőségek széttagoltságát, az erőforráshiányos közigazgatást, a személyzeti kapacitás hiányát, valamint a nemzeti és uniós szakpolitikai ökoszisztémákban való korlátozott láthatóságot. A LEAP 2 olyan innovációs és cselekvési példákat is azonosított, ahol a helyi önkormányzatok partnerségeken és helyalapú kezdeményezéseken keresztül sikeresen aktiválták a fenntarthatósági tanulást.

Ez a dokumentum hét stratégiai irányt emel ki a politikai cselekvés számára:

1. Kontextus és politikai relevancia:

Az önkormányzatok pozícionálása kulcsszereplőként az európai zöld átállás és az egész életen át tartó tanulás kezdeményezéseiben, valamint a helyi erőfeszítések összehangolása az uniós és globális fenntarthatósági célokkal.

2. A politikai hiányosságok és a WP2-ből levont tanulságok:

A kis települések működési korlátainak felismerésével kezelni kell a stratégiai ambíciók és a valós kapacitások közötti szakadékot.

3. Az önkormányzati kormányzás megerősítése:

A szakértelem, a belső koordináció és a stratégiai tervezés megerősítése a fenntarthatósági oktatás beépítése érdekében az önkormányzati politikákba.

4. A rendszerszintű változás politikai eszközei:

Az oktatás és a szociális szolgáltatások aktiválása a zöld kompetenciák közösségi szintű átadásának csatornáiként.

5. Intézményi támogatás és erőforrás-mobilizálás:

Hosszú távú finanszírozás, kapacitásépítés és horizontális/vertikális partnerségek biztosítása a fenntartható önkormányzati fellépés lehetővé tétele érdekében.

6. A hatások mérése és a bevált gyakorlatok kiterjesztése:

Az adatokon alapuló döntéshozatal, az egyszerű mutatók és a egymástól való tanulás ösztönzése a sikeres gyakorlatok megismétlése érdekében.

Összességében ezek az ajánlások keretet nyújtanak az önkormányzatok számára a fenntarthatósággal kapcsolatos oktatási intézkedések meghozatalához.

2. KONTEXTUS ÉS POLITIKAI RELEVANCIA

A világ népességének több mint fele jelenleg városokban él. A 2024-es adatok szerint a városi népesség körülbelül 4,7 milliárd fő volt, a világ népességének több mint fele (közel 55–58%) városi környezetben élt. Ezért a városok a fenntarthatóság fontos mozgatórugói, mivel tevékenységük és polgáraik cselekedetei nagy hatással vannak a környezetre. A helyi szintű politikai és „” beavatkozás elengedhetetlen a zöld átállás és az egész életen át tartó tanulás céljainak előmozdításához.

A tanuló városok az egész életen át tartó tanulást olyan eszközként használják, amely felhatalmazza a polgárokat arra, hogy tájékozott, ökológiai szempontból tudatos döntéseket hozzanak, és lehetővé teszi a fenntarthatósági gyakorlatok terén a helyi szintű innovációt.

A LEAP 2 projekt egy szélesebb politikai kontextusba illeszkedik, hivatkozva az Európai Zöld Megállapodásra, a fenntartható fejlődési célokra (SDG-k) és a tanuló városok mozgalmára, mint a helyi fejlődést irányító kulcsfontosságú keretekre.

A zöld átállás sürgető igényei és az egész életen át tartó tanulásnak a közösségi reziliencia mozgatórugójaként való egyre szélesebb körű elismerése egyértelmű politikai konszenzushoz vezetett: a fenntarthatóságot nem csupán környezetvédelmi szabályozások vagy technológiai innovációk révén kell megvalósítani, hanem az oktatás, a polgárok felhatalmazása és az aktív polgári szerepvállalás révén is.

Uniós szinten az Európai Zöld Megállapodás átalakító jellegű menetrendet határoz meg az éghajlatsemlegesség 2050-ig történő elérésére. Kifejezetten elismeri az oktatás és a készségfejlesztés szerepét abban, hogy a polgárok hozzájárulhassanak az átálláshoz és alkalmazkodhassanak a változó munkaerőpiacokhoz. Az Európai Bizottság által

kidolgozott GreenComp – Európai Fenntarthatósági Kompetenciakeret – konkrét iránymutatást nyújt a zöld kompetenciák beépítéséhez minden tanulási környezetbe – az iskoláktól a közösségekig.

Globális szinten az ENSZ fenntartható fejlődési céljai (SDG-k) az inkluzív, méltányos és minőségi oktatást (SDG 4), a fenntartható városokat és közösségeket (SDG 11), valamint az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló sürgős intézkedéseket (SDG 13) szorgalmazzák. Ezek a célok hangsúlyozzák a fenntartható fejlődés lokalizálásának fontosságát – annak biztosítását, hogy a globális kötelezettségvállalások gyakorlati, emberközpontú cselekvéssé váljanak közösségi szinten.

Az önkormányzatoktól elvárják, hogy sokféle módon gondoskodjanak polgáraikról. Kapacitásaik azonban gyakran korlátozottak. Ezért a LEAP 2 projekt kezdeményezte a tanuló városok gyakorlatainak vizsgálatát, és olyan inspiráló példák felkutatását, amelyek kis önkormányzatok számára is megvalósíthatók.

A projektpartnerek emellett egy sor mikro-tanulási anyagot is készítettek a zöld kérdésekről, hogy segítsék a helyi önkormányzati alkalmazottak és a polgárok kapacitásépítését. Az anyagok olyan intézkedések példáit tartalmazzák, amelyeket egyének vagy önkormányzatokkal együttműködésben lehet végrehajtani.

3. A SZAKPOLITIKAI RÉS: MIT TANULTUNK A WP2-BŐL

A LEAP 2 igényelemzése és a WP2 keretében végzett esettanulmányok egyértelmű és visszatérő kihívást tártak fel: míg a kis önkormányzatok széles körben elismerik a zöld átállás és az egész életen át tartó tanulás fontosságát, a stratégiai keretek és a helyi szintű operatív kapacitás között tartós szakadék tátong. Az olyan dokumentumokban meghatározott politikai célkitűzések, mint az Európai Zöld Megállapodás vagy az SDG-k, gyakran távoliak vagy elvontak maradnak azoknak a helyi közigazgatási szakembereknek, akiknek nincs idejük, erőforrásuk vagy intézményi támogatásuk azok érdemi megvalósításához.

Az egyik legszembetűnőbb megállapítás a helyi oktatási és fenntarthatósági erőfeszítések szétagoltsága volt. Sok esetben léteznek releváns tevékenységek – például tudatosságnövelő kampányok, iskolai partnerségek vagy közösségi takarítások –, de ezek elszigeteltek, rövid életűek, vagy nincsenek összekapcsolva a hivatalos tervezési és költségvetési ciklusokkal.

Az önkormányzatok krónikus kapacitáshiányról is beszámoltak. A személyzeti fluktuáció, a képzés hiánya és az adminisztratív terhek jelentősen korlátozzák a közösségi alapú zöld tanulási kezdeményezések elindításának vagy fenntartásának képességét. Még ha meg is van a politikai akarat, az operatív szűk keresztmetszetek – például a nem egyértelmű megbízatások vagy a merev, projektalapú finanszírozás – gyakran megakadályozzák az előrelépést.

Az elemzés rávilágított az érdekelt felek összehangolt bevonásának hiányára is. A civil társadalmi szervezetek, a felnőttképzési szolgáltatók és a közösségi vezetők gyakran

szívesen járulnának hozzá a kezdeményezésekhez, de nem vonják be őket szisztematikusan a tervezésbe vagy a megvalósításba.

A WP2 kutatása azonban a rugalmasság és az innováció példáit is feltárta. Azokban az önkormányzatokban, ahol előrelépés történt, több kedvező feltétel is megfigyelhető volt:

- a tanulást és a fenntarthatóságot támogató helyi vezetők erős vezetése;
- a közterek és a nem formális környezet rugalmas használata a mikrotanulás céljára;
- Az oktatást, a környezetvédelmet és a szociális szolgáltatásokat összekötő, szakterületek közötti együttműködés;
- A történetmesélés és a polgárok bevonása a politikai célok helyi relevanciájának növelése érdekében.

A LEAP 2 küldetése ennek a szakadéknak a csökkentése – nem a komplexitás növelésével, hanem olyan gyakorlati, tényeken alapuló eszközök felkínálásával, amelyeket az önkormányzatok saját valóságukhoz igazíthatnak.

4. A ZÖLD EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁS ÉRDEKÉBEN AZ ÖNKORMÁNYZATI KORMÁNYZÁS MEGERŐSÍTÉSE

Mint a polgárokhoz legközelebb álló közintézmények, az önkormányzatok egyedülálló helyzetben vannak ahhoz, hogy helyi párbeszédet kezdeményezzenek, mozgósítsák a közösségi tanulást, és a globális törekvéseket helyszíni cselekvéssé alakítsák. Ahhoz azonban, hogy ez a potenciál teljes mértékben megvalósulhasson, magának az önkormányzati kormányzásnak is megfelelő kapacitásokkal, struktúrákkal és stratégiai szemlélettel kell rendelkeznie.

A LEAP 2 projekt bebizonyította, hogy a zöld egész életen át tartó tanulás előmozdítása helyi szinten olyan intézményi kultúraváltást igényel, amely az oktatást és a fenntarthatóságot egymást kölcsönösen erősítő prioritásoknak tekinti, amelyek beágyazódnak a kormányzásba és a szolgáltatásnyújtásba.

Először is, az önkormányzatoknak ki kell alakítaniuk egy alapvető képességekészletet:

- Vezetői képességek és jövőkép: olyan helyi vezetők, akik a tanulást és a fenntarthatóságot egymással összefüggő politikai célként tudják előmozdítani.
- Stratégiai tervezés: olyan integrált cselekvési tervek kidolgozásának képessége, amelyek a zöld kompetenciákat beépítik a különböző osztályok és közprogramok munkájába.

- Partnerkapcsolatok kezelése: képesség az iskolákkal, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal és a polgárokkal való együttműködésre és koordinációra.
- Nyomon követés és tanulás: eszközök a zöld tanulási kezdeményezések hatásának nyomon követésére és a visszajelzések felhasználására a megközelítések finomítása érdekében.

A zöld kompetenciák beépítése magába a közigazgatásba kritikus lépés. A különböző osztályok – városi tervezés, közmunkák, oktatás, környezetvédelem – munkatársainak ismerniük kell a fenntarthatóság elveit, és képesnek kell lenniük azok alkalmazására a mindennapi munkájuk során. Ennek támogatására az önkormányzatoknak olyan belső reformokat kell fontolóra venniük, amelyek elősegítik a koordinációt és lebontják a szilárd határokat. Például:

- Élethosszig tartó tanulóssal és fenntarthatósággal foglalkozó osztályközi munkacsoportok létrehozása;
- Az oktatási és éghajlat-politikai tervek összehangolása egy közös jövőkép alapján;
- Idő és erőforrások biztosítása a személyzet tanulásához és szakmai fejlődéséhez.

Szükség van továbbá a projektalapú megközelítések – amelyek általában időben korlátozottak és külső tényezők által vezéreltek – felváltására olyan rendszerszintű megközelítésekkel, amelyek a zöld tanulást beépítik az önkormányzati működésbe. Ez magában foglalja a részvételi tervezés intézményesítését, a fenntarthatóság beépítését a beszerzési és infrastrukturális döntésekbe, valamint a közösségi oktatás elismerését alapvető közszolgáltatásként.

A megfelelő támogatással az önkormányzatok a széttagolt erőfeszítésektől eljuthatnak oda, hogy a fenntarthatóság érdekében az egész életen át tartó tanulás motorjává váljanak, segítve közösségeiket a előttük álló ökológiai, társadalmi és gazdasági átalakulások kezelésében.

5. A RENDSZERSZINTŰ VÁLTOZÁS POLITIKAI ESZKÖZEI

A fenntarthatóság és az egész életen át tartó tanulás szorosan összefügg azzal, ahogyan az önkormányzatok tervezik, irányítják és nyújtják a közszolgáltatásokat. Számos eszköz kiemelkedik különösen hatékonynak:

1. A közösségi tanulási központok támogatásával, a helyi iskolákkal és felnőttképzési szolgáltatókkal való együttműködéssel, valamint informális tanulási terek (pl. könyvtárak, kulturális helyszínek) biztosításával az önkormányzatok a fenntarthatósági kompetenciákat beépíthetik a széles körű oktatási lehetőségekbe.

2. A városok fizikai kialakítása befolyásolja, hogy az emberek hogyan tanulnak, hogyan kapcsolódnak egymáshoz és hogyan viselkednek. A parkok, a sétányok, az újrahasznosító állomások és a köztéri művészetek mind tanulási infrastruktúráként szolgálhatnak. Azok a városi tervek, amelyek prioritásként kezelik a zöldterületeket, a mobilitást és a természethez való nyilvános hozzáférést, önmagukban is oktatási eszközökké válhatnak.

3. Az önkormányzati beszerzési politikák ösztönözhetik a fenntartható gyakorlatokat a helyi vállalkozások és szolgáltatók körében. (pl. oktanúsítványok, személyzeti képzési követelmények) a szerződésekben vagy finanszírozási programokban, és gazdasági lábnymukon keresztül változásokat indíthatnak el – miközben egyúttal tudatosságot építenek a közösségben.

5. A több osztályt átfogó munkacsoportok, a közös célok és a közös programtervezés segíthetnek áthidalni a szakadékot az oktatás, a környezet, a szociális ügyek, a tervezés és az innováció között. A tanuló város akkor virágzik, ha a tudás nem csak vertikálisan, külső szakértőktől érkezik, hanem horizontálisan is áramlik a közigazgatáson belül.

4. A zöld tanulás összekapcsolódik az inklúzióval, a jólléttel és a társadalmi méltányossággal. Az önkormányzatok beépíthetik a fenntarthatóságot az ifjúsági munkába, a foglalkoztatási programokba, a lakáspolitikába és az egészségfejlesztésbe, felismerve, hogy a környezeti kihívások aránytalanul érintik a kiszolgáltatott társadalmi csoportokat.

6. Az önkormányzati pénzügyi források felhasználhatók olyan kis összegű helyi támogatásokra, amelyek a fenntarthatósági kérdésekre irányuló közösségi projektekre összpontosítanak (hulladékcsökkentés, vízmegtartás a zöldterületeken, a helyi kis termelők támogatása (pl. zöldség, virág, fűszernövény stb.))

6. INTÉZMÉNYI TÁMOGATÁS ÉS ERŐFORRÁS- MOBILIZÁLÁS

Bár a kis önkormányzatok jó helyzetben vannak ahhoz, hogy helyi szinten előmozdítsák a fenntarthatóságot és az egész életen át tartó tanulást, cselekvési képességüket gyakran korlátozzák a korlátozott erőforrások, a széttagolt feladatkörök és az intézményi támogatás hiánya. Túl gyakran függnek rövid távú projektfinanszírozástól, ami korlátozza a folytonosságot és a méretezhetőséget. Ezen korlátok kezeléséhez olyan stratégiai tervezésre van szükség, amely összehangolja a helyi prioritásokat az egyes intézkedések időtartamán túl is fennmaradó fenntartható partnerségekkel.

A helyi önkormányzatoknak hozzáférésre van szükségük többéves finanszírozási forrásokhoz – mind nemzeti forrásokból, mind uniós programokból –, amelyek nem csupán kísérleti tevékenységeket támogatnak, hanem a fenntarthatósági oktatás hosszú távú integrálását a helyi tervezésbe. A nemzeti kormányoknak és az uniós intézményeknek döntő szerepük van a következőkben:

- a (nemzeti és nemzetközi) forrásokhoz való hozzáférés egyszerűsítése,
- a zöld kompetenciák fejlesztésére és a közösségi tanulásra szánt források biztosítása,
- társfinanszírozási lehetőségek biztosítása a kis önkormányzatok terheinek csökkentése érdekében,
- és az önkormányzatok közvetlen kedvezményezettként való bevonása – nem csak nagyobb szervezetekkel való partnerségeken keresztül.
- Ezen felül a finanszírozási programoknak rugalmasnak kell lenniük, hogy reagálhassanak a felmerülő helyi igényekre, és lehetővé tegyék a tartalom és a módszerek visszajelzések és értékelési eredmények alapján történő adaptálását. Az átlátható és hozzáférhető pályázati eljárások növelik a kisebb önkormányzatok és érdekelt felek sikeres részvételének esélyét.

A finanszírozáson túl az intézményi támogatásnak magában kell foglalnia a kapacitásépítést, a technikai segítségnyújtást, valamint a helyi önkormányzatok fenntarthatóságban és oktatásban betöltött stratégiai szerepének politikai elismerését. A kapacitásépítésnek olyan területeket kell lefednie, mint a projektmenedzsment, a felnőttképzéshez alkalmas anyagok és formátumok kidolgozása, valamint az érdekelt felek bevonására irányuló stratégiák. Az önkormányzatok stratégiai szereplőként való elismerése szintén megerősíti a legitimitást, erősíti a kezdeményezések helyi tulajdonjogát, és javítja a beavatkozások hosszú távú fenntarthatóságát.

7. A HATÁS MÉRÉSE ÉS A BEVÁLT GYAKORLATOK KITERJESZTÉSE

Ugyanilyen fontos a horizontális együttműködés szerepe. Az önkormányzatok megerősíthetik pozíciójukat az együttműködés révén – regionális szövetségek, városi hálózatok vagy tematikus klaszterek keretében. A LEAP 2 tapasztalatai azt mutatták, hogy az ilyen együttműködések elősegíthetik a bizalom kialakulását, csökkenthetik az elszigeteltséget, és közös lendületet teremthetnek még nagyon különböző területeken is. A horizontális együttműködés lehetővé teszi a tudáscserét, a közös problémamegoldást és a korlátozott erőforrások összevonását is, ami lehetővé teszi az önkormányzatok számára a sikeres gyakorlatok kiterjesztését és a tanulságok más kontextusokban való alkalmazását.

Helyi szinten az önkormányzatoknak aktívan részt kell venniük a szektorok közötti partnerségekben:

- a civil társadalmi szervezetekkel a közösség elérése és mozgósítása érdekében;
- oktatási intézményekkel a tartalom közös kidolgozása és átadása érdekében;
- vállalkozásokkal és szövetkezetekkel a helyi innováció és a készségfejlesztés érdekében;
- valamint kutatóközpontokkal vagy egyetemekkel a nyomon követés, az értékelés és az alkalmazott tanulás érdekében.
- A stratégiai ágazatközi partnerségek biztosítják, hogy a kezdeményezések a kísérleti fázison túl is növeljék a láthatóságot, a legitimitást, valamint a fejlesztési és módosítási lehetőségeket.

Végül a tudásmegosztási platformok – mind a formálisak, mind az informálisak – kulcsfontosságúak a hatások kiterjesztéséhez. Az olyan projektek, mint a LEAP 2, ilyen ökoszisztémák inkubátoraként szolgálhatnak, de a hosszú távú fenntarthatóság attól függ, hogy ezeket a csatornákat programokon és területeken átívelően intézményesítik-e. Ezek a platformok elősegítik a egymástól való tanulást, a bevált gyakorlatok dokumentálását és az anyagok elkészítését. Ha beágyazódnak az intézményi keretekbe, segítenek fenntartani a lendületet, támogatják a folyamatos innovációt, és biztosítják, hogy a tanulságok hozzájáruljanak a jobb tervezéshez.

Sok kis- és közepes méretű településen az értékelési gyakorlatok informálisak vagy hiányoznak – akár kapacitás, szakértelem, akár megfelelő eszközök hiánya miatt. Ahhoz, hogy a zöld egész életen át tartó tanulás a helyi kormányzás tartós és stratégiai eleme legyen, az önkormányzatoknak képesnek kell lenniük nyomon követni annak hatékonyságát, tanulni a megvalósításból és kiterjeszteni a sikeres megközelítéseket. Szisztematikus értékelés nélkül nehéz megérteni, mely beavatkozások hatékonyak, melyek igényelnek kiigazítást, és hogyan lehet a forrásokat optimálisan elosztani. Az értékelés beépítése a kezdeményezések tervezési fázisába biztosítja, hogy az adatgyűjtés célszerű és cselekvésre ösztönző legyen.

Ennek megoldása érdekében a folyamatos tanulás és fejlesztés kultúráját magukba kell építeniük a helyi intézményeknek. Ahogyan a polgárokat ösztönzik a zöld kompetenciák fejlesztésére, úgy az önkormányzatoknak is adaptív, iteratív folyamatként kell megközelíteniük a fenntarthatósági oktatást. Ez magában foglalja a működő megoldások rendszeres átgondolását, a tananyagok és módszerek iteratív felülvizsgálatát, valamint a visszacsatolási ciklusok intézményesítését több szinten, az oktatóktól a döntéshozókig. A folyamatos fejlesztés kultúrája erősíti a rezilienciát és növeli a hosszú távú siker valószínűségét.

A LEAP 2 projekt kiemeli az egyszerű, de értelmes mutatók használatának fontosságát a helyi zöld tanulási stratégiák sikerének értékelésében. Ezek közé tartozhatnak:

- Részvételi mutatók (pl. a résztvevők száma és sokszínűsége, a tevékenységek gyakorisága)
- Kompetenciafejlesztés és viselkedési eredmények (pl. tudatosságot mérő felmérések, résztvevői visszajelzések)
- A partnerség erőssége (pl. a szektorok közötti együttműködések száma és típusa)
- A mennyiségi és minőségi mutatók kombinációjának kiválasztása biztosítja a részvételi számokon túlmutató, átfogó visszajelzést a hatásokról.

Bár az önkormányzatoknak nincs feltétlenül elegendő erőforrásuk mélyreható értékelések elvégzésére, az egyszerű eszközök – mint például a reflexiós naplók, visszajelzési űrlapok, interjúk vagy közösségi konzultációk – minimális költségekkel is értékes adatokat szolgáltathatnak és nyomon követhetik az előrehaladást. A digitális eszközök és a részvételi értékelési módszerek szintén javíthatják az adatgyűjtést, miközben elősegítik a résztvevők elkötelezettségét és felelősségvállalását.

Fontos, hogy a hatást ne csak számokként, hanem a változás történeteiként is értelmezzük. A résztvevők, oktatók vagy helyi vezetők beszámolóinak rögzítése segíthet bemutatni, hogy a zöld tanulás hogyan befolyásolja a gondolkodásmódot, a viselkedést és a közéletet.

A bevált gyakorlatok kiterjesztéséhez az önkormányzatoknak a következőket kell tenniük:

- Gondosan dokumentálniuk kell gyakorlataikat (mit tettek, hogyan és kivel)
- Gondolkodjanak el azon, mi segítette vagy gátolta a sikert
- Tapasztalataikat olyan formában kell összeállítaniuk, hogy mások is tanulhassanak belőlük (pl. esettanulmányok, eszköztárak, rövid videók)
- Lépjenek kapcsolatba hasonló városokkal az erőforrások megosztása és a különböző helyzetekhez való igazítása érdekében
- Ezen felül a hasonló városok közötti hálózatok, mentorprogramok és regionális tudásközpontok létrehozása elősegítheti a tanulságok cseréjét, csökkentheti a párhuzamos munkavégzést, és felgyorsíthatja a hatékony gyakorlatok bevezetését. A méretezés akkor a legsikeresebb, ha a bizonyítékok, az alkalmazkodóképesség és a helyi elkötelezettség strukturált, ugyanakkor rugalmas megközelítésben ötvöződnék.

Co-funded by
the European Union

